

Abstract

The main aim of this research is exhibiting the problems, faced by sixth grade students in story completion, by utilizing sample studies. The research was carried out on the essays of the sixth grade students attaining to Atatürk middle school in Malatya. The data comprising the research basis were obtained from the narrative essays written by students. The introduction section of the storybook "Hişt Hişt" written by Sait Faik Abasıyanık was submitted to the students and asked for completion. A "Story Completion Evaluation Form" was prepared by the investigators and used for rating. The frequency levels of the data were determined. The results showed that the students had difficulties in combining the pieces and building relationship between the text parts. The initial episode given in the introduction section was completed without considering the place, time and the main characters of the story. It was also seen that the students failed in writing subject related and efficient solutions in story completion essays. The episodes were not completed and the results covering all sides of the story could not be presented. The conceptual connotations given in the introduction section was not noticed and did not take place in the following sections. The composing started without any plan and irrelevant explanations and advices were given in the completed stories. The students had problems in writing paragraph by presenting dissimilar subjects in a single paragraph. Since the supplied story is well-known story since the early ages of the student. The performance of students was not sufficiently plausible, even though a well-known text type, story that is learnt since an early childhood, was essayed. Consequently, the story completion results showed that the students needed education in this area.

Key words: *Writing, narrative expression, story completion.*

Özet

Bu çalışmanın amacı ortaokul 6. sınıf öğrencilerinin öykü tamamlarken karşılaştıkları sorunları, örneklerden yola çıkarak ortaya koymaktır. Araştırma Malatya ili Atatürk Ortaokulunda öğrenim gören altıncı sınıf öğrencilerinin yazdığı metinler üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın temelini oluşturan veriler, öğrencilere öyküleyici anlatımla yazdırılan kompozisyonlardan elde edilmiştir. Öğrencilere Sait Faik Abasıyanık'ın "Hişt Hişt" adlı öyküsünün giriş kısmı verilerek öğrencilerin bu hikâyeyi tamamlamaları istenmiştir. Çalışmada, ölçme aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen, "Öykü Tamamlama Değerlendirme Kontrol Listesi" kullanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre verilerin sıklık düzeyleri belirlenmiştir. Elde edilen bulgulara göre, ortaokul 6.sınıf öğrencileri, metnin verilen parçasına ait bütünü oluşturmakta ve metin birimleri arasındaki ilişkileri kurmakta zorlanmaktadırlar. Giriş kısmında verilen başlatıcı olay, mekân, zaman ve ana kahramanlar dikkate alınmadan öykü tamamlanmaktadır. Öykü tamamlama yazılarında, konuyla ilgili ve etkileyici çözüm bölümü yazma konusunda da sorunlar bulunmaktadır. Olaylar tam olarak bitirilmemekte ve öykünün bütünü kapsayan bir sonuç bölümü bulunmamaktadır. Öykünün giriş kısmında verilen kavramsal çağrışım alanları dikkate alınmamakta ve diğer birimler bundan bağımsız yazılmaktadır. Yazmaya plan yapmadan başlanmakta ve öyküden ayrı açıklamalara, öğütlere yer verilmektedir. Öğrenciler, paragraf yazma bakımından da problem yaşamakta, metnin farklı bölümleri tek paragraf halinde verilmektedir. Çalışmada, öğrencilerin küçük yaşlardan beri tanıdıkları bir metin türü olan öykü türüne yer verilmiştir.

¹ Doç. Dr., İnönü Üniversitesi, e-posta: nesrin.sis@inonu.edu.tr

² Öğretmen, MEB., e-posta: niyet44@hotmail.com

Buna rağmen öğrencilerin, metni tamamlarken sorun yaşamaları bu konuda eğitime ihtiyaçları olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: *Yazma eğitimi, öyküleyici anlatım, öykü tamamlama.*

Giriş

Dil becerilerinden biri olan yazma, bilgilerin kalıcılığını sağlayan önemli bir iletişim aracı olup kişinin duygu ve düşüncelerini yazı aracılığıyla başkalarına ifade etme sürecidir. İnsanoğlu bir olay ya da durumla ilgili olarak duygu, düşünce, tasarı, izlenim ve hayallerini yazı aracılığı ile ortaya koyarak kendini dışa vurmaya, anlatmak ister. Bu kavram çeşitli kaynaklarda değişik şekillerde tanımlanmıştır. Duygu, düşünce, istek ve olayların, belli kurallara uygun olarak birtakım sembollerle anlatıldığı yazma etkinliği, insanın doğası gereği kendini dışa vurduğu davranışlardan birisidir (Özbay, 2006). Yazma kısaca, kurallarına uygun, bütünlüğü içinde metin oluşturma becerisi olarak da tanımlanabilir. Yazma eğitimi ise bu becerinin belli prensipler ve yöntemler dâhilinde hedef kitleye kazandırılması amacıyla verilen eğitimidir (Çeçen, 2011: 127-146). Bir yazıyı, biçim, anlatım ve noktalama özellikleriyle oluşturan kelimelerin bütününe “metin” denir (TDK, 2005). Metin kavramı ana dil eğitiminde önemli bir yer tutan kavram olup öğretim aracı olarak en sık kullanılan materyal olma özelliğine sahiptir Çeçen ve Çiftçi’ye göre metinlerin özellikle Türkçe derslerinde önemli bir işlevi vardır (Çeçen, Çiftçi, 2007: 39-49). Türkçe derslerinde öğrenme alanı olan okuma, dinleme, konuşma, yazma ve dil bilgisi ile ilgili kazanımlar, ders kitaplarında yer alan metinlerden hareketle verilmektedir. Her metnin kendine özgü bir yapısı vardır. Coşkun’a (2005) göre metinde izlenecek yapının belirlenmesi metnin konusundan çok türü ile ilgilidir. Metnin türü okuyucuda metnin yapısına ilişkin birtakım beklentiler oluşturur. Öykü türünde bir konunun, bir olayın bir ya da daha çok kahraman (kişi) etrafında, belirli bir zaman ve yer içinde anlatıldığı anlatım türü olan “öyküleyici anlatım” tekniği kullanılır. Öyküleyici anlatım olay kaynaklıdır. Anlatılmak istenen “ana fikir” bu olay içinde şekillenir. Öykü, tarihsel süreç içerisinde çok eski zamanlardan günümüze kadar kullanılan bir metin türü olarak metin elementleri, en somut şekilde tespit edilebilen bir yapıya sahiptir.

Bu çalışmada, ortaokul altıncı sınıf öğrencilerine öykü tamamlama yazıları yazdırılmıştır. Bu yazılar üzerinde, nitel ve nicel bir değerlendirme yaparak öğrencilerin yazılı anlatım seviyelerinin ne durumda olduğunu tespit etmek amaçlanmıştır. Bu amaçla, öykü tamamlama yazılarının değerlendirilmesinde kullanılacak bir ölçme aracı geliştirilmiş ve mevcut sorunların tespit edilmesi yoluna gidilmiştir. Araştırmada ortaokul altıncı sınıf öğrencilerine bir öykünün giriş bölümü verilmiş ve bu giriş bölümünden hareketle hikâyeyi tamamlamaları istenmiştir. Öğrencilerin yazıları “Öykü Tamamlama Değerlendirme Kontrol Listesi” ile değerlendirilerek yazdıkları metinlerde aşağıdaki soruların cevabı aranmıştır:

1. Metinlerin serim (giriş) bölümü özellikleri bakımından düzeyi nedir?
2. Metinlerin düğüm (gelişme) bölümü özellikleri bakımından düzeyi nedir?
3. Metinlerin çözüm (sonuç) bölümü özellikleri bakımından düzeyi nedir?
4. Metinlerin anlatım özellikleri bakımından düzeyi nedir?
5. Metinlerin paragraf özellikleri bakımından düzeyi nedir?
6. Metinlerde öğrencilerin düşünceleri geliştirme yolları kullanma düzeyi nasıldır?
7. Öğrencilerin öykü türünün özelliklerini kavrama düzeyi nasıldır?
8. Öğrencilerin metinde düşüncelerini bir ana fikir etrafında toplama düzeyi nasıldır?

Yöntem

Araştırmada betimsel (survey) yöntemlerden tarama yaklaşımı içinde yer alan ilişkiel tarama modeli kullanılmıştır. Ortaokul altıncı sınıf öğrencilerinin öykü tamamlama yazılarının değerlendirilmesi yapılırken doküman incelemesi yapılmıştır. Bu amaçla veriler hem nitel hem nicel olarak değerlendirilmiştir.

Çalışma Grubu

Çalışma grubunu Malatya Atatürk Ortaokulunda öğrenim gören 60, altıncı sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışma grubu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemiyle belirlenmiştir.

Verilerin Toplanması

Araştırmada kullanılan veriler, öğrencilerden alınan yazılı dokümanlar ile bunların değerlendirilmesinde kullanılan “Öykü Tamamlama Değerlendirme Kontrol Listesi” yoluyla elde edilmiştir

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama araçları; öğrencilerin yazdığı öyküleyici metinler ve bunların değerlendirilmesinde kullanılan “Öykü Tamamlama Değerlendirme Kontrol Listesi”dir.

Öykü Tamamlama Değerlendirme Kontrol Listesi öğrencilerin öykü tamamlarken karşılaştıkları sorunları tespit etmek amacıyla oluşturulmuştur. Sorunların tespiti esnasında araştırmacılar tarafından sırasıyla şu işlemler uygulanmıştır:

- a.** Uygulama öncesinde elde edilen metinlerden tesadüfi olarak seçilen 30 metin üzerinde, araştırmacılar birlikte çalışarak sorunları belirlemiş, böylece kontrol listesinin envanter taslağı oluşturulmuştur.
- b.** Araştırmacılar kontrol listesinin taslağını kullanarak örneklemdaki metinler üzerinde kodlamalar yapmıştır. Bu süreçte daha önceden karşılaşılmayan bir sorunla karşılaştığında araştırmacılar ortak bir değerlendirme yaparak envantere eklenecek yeni maddeleri düzenlemişlerdir.
- c.** Araştırmacıların öykülerde tespit ettikleri ortak sorunlar belirlenerek kontrol listesine son hali verilmiştir. Oluşturulan “Öykü Tamamlama Değerlendirme Kontrol Listesi” çalışmanın sonunda ek olarak yer almaktadır.

Veri Çözümleme Teknikleri

“Öykü Tamamlama Değerlendirme Kontrol Listesi” kullanılarak yapılan değerlendirmede öncelikle her birimle ilgili sorunlar frekans ve ortalama değerleriyle tablolar hâlinde sunulmuş, daha sonra, sorunlar örnek metinlerle açıklanmıştır. Örnek metinler, araştırmacılar tarafından metnin orijinal biçimine sadık kalınarak bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

Araştırmanın temelini oluşturan veriler, öğrencilere öyküleyici anlatımla yazdırılan kompozisyonlardan elde edilmiştir. Öğrencilere Sait Faik Abasıyanık'ın “Hişt Hişt” adlı öyküsünün giriş kısmı verilerek öğrencilerin bu hikâyeyi tamamlamaları istenmiştir.

Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları

Araştırmada kullanılan ölçme araçlarının geçerliliğinin sağlanması amacıyla uzman görüşüne başvurulmuştur. Alanda uzman dört öğretim elemanı tarafından değerlendirilen ölçme araçları, öğretim elemanlarının görüş ve önerileri doğrultusunda gerekli düzeltmeler yapılarak uygulamaya hazır duruma getirilmiştir.

Değerlendirmenin geçerli ve güvenilir olmasını sağlamak amacıyla, öğrencilerin kâğıtları araştırmacılar ve farklı bir araştırmacı tarafından değerlendirilmiştir. Öğrencilerin metinleri araştırmacılar ve farklı araştırmacı tarafından ayrı ayrı incelenmiştir. Bu değerlendirmeler arasındaki ilişki de Pearson Korelasyon Analizi ile belirlenmiştir. Elde edilen verilere göre araştırmacılar arasında ($r = .90, p < 0.01$) çok kuvvetli bir uyum olduğu görülmüştür.

Bulgular ve Yorum

Araştırma kapsamında elde edilen yazılı anlatım çalışmalarına göre öğrencilerin yazıları “Öykü Tamamlama Değerlendirme Kontrol Listesi” ile değerlendirilmiş ve aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır:

1. Ortaokul Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Öykülerinde “Giriş Kısımına Uygun Düşüm Bölümü Yazma” Oranlarına Ait Bulgular

Giriş Kısımına Uygun Düşüm Bölümü Yazma	\bar{X}	f
	0,78	47

Öğrencilerin büyük bir kısmının verilen bir öykünün giriş kısmına uygun düşüm bölümü yazdıkları, verilen bir olayı detaylandırarak anlattıkları tespit edilmiştir. Bununla birlikte bazı öğrencilerin yazılarında, verilen giriş kısmına uygun bir düşüm bölümü yazılmadığı, öğrencilerin olay tekrarına giderek metin oluşturdukları tespit edilmiştir.

Örnek Metin 1

*“Eşek bu sesi nasıl çıkarıyor?
-Eşekin bir ses çıktı içinden, Ben konuşabilin bir eşeğim,
-Tanrı beni öyle yarattı. Bunu ilk bilen sensin. Tebrikler.
-Kendinle gurur duymalısın, Bu çok güzel bir şey
Bunu duyan adam arkasına bakmadan yürüdü
Eşek: Hişt hişt, baksana ve adam gider, sonra ise konuşmaya başladı.
Bunun üzerine eşek gider. Adam ise polisi çağırır ve gelir.
Polis burada bir eşeğin olmadığını fark eder ve gider.
Meğerse konuşan eşek değilmiş otmuş.”(29. öğrenci)*

Bir paragraf oluşturmadan alt alta sıralanan cümlelerle öykü tamamlanmıştır. Öykü tamamlanırken düşüm bölümünde öğrencinin anlattığı olaylar şunlardır: “hişt hişt” sesinin eşekten gelmesi ve eşeğin konuşması. Eşeğin konuşmasını dinleyen adamın oradan ayrılması. Bir müddet sonra polisi çağırması. Polisin orada eşeğin olmadığını fark etmesi. Konuşan varlığın ot olduğunun anlaşılması. Bu metinde bir olay detaylandırılmadan bir başka olaya, o olaydan bir başka olaya atlanarak metin çok hızlı gelişen olaylar dizisi haline getirilmiştir. Öyküde birçok olay üst

üste ve çok kısa şekilde verilmiştir. Her cümlede konu değişikliğine gidilmiş, sonuçta, türü öykü olmayan bir metin ortaya çıkmıştır.

Örnek Metin 2

“Eşeğin yanına gitmekten korktum beni tekmeler diye. Ama “cesaretimi toplayabilirim” dedim içimden. Evet. Şimdi cesaretimi topladım. Gidebilirim. Ama içimdeki kişi bana hala korktuğumu söylüyor. Ne yapmalıyım? Bilmiyorum. Gideyim ya. Evet gidiyorum. Diyerek korkumu yenmeye çalışıyorum. Ama yenmek üzereyim. Ya da hayır. Yenmek üzere değilim. Yendim ve eşeğimin yanına gittim. O “hişt” sesinin nereden geldiğine bakıyorum şu an. Otların içine baktığımda gördüğüm tek şey cırcır böcekleri. Önce tiksindim. Bakmadım. Sonra yine o ses geldi:

-Hişt hişt hişt! “Beni yine merak sardı. Yine oraya gittim. Aslında sesin o tiksindiğim cırcır böceklerinden geldiğini biliyordum. Ama yine de emin olmak için otların arasına daldım.

Ve cırcır böceklerinin o sesini duyunca içim ferahladı.” (33. öğrenci)

Bu öykünün düğüm bölümünde gerçekleşen bir olay bulunmamaktadır. Metindeki ana karakterin eşeğin yanına gitmekle gitmemek arasında kaldığı durum betimleme yoluyla anlatılmaktadır. Metnin bütününe bakıldığında ise birbirini takip eden cümlelerde aynı kelimelerin tekrarlandığı görülmektedir.

2. Ortaokul Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Öykülerinde “Konuyla İlgili ve Etkileyici Çözüm Bölümü Yazma” Oranlarına Ait Bulgular

Konuyla İlgili ve Etkileyici Çözüm Bölümü Yazma	\bar{X}	f
	0,31	19

Öğrencilerin yazılarında konuyla ilgili ve etkileyici çözüm bölümü yazma oranı, öykünün giriş kısmına uygun düğüm bölümü yazma oranına göre düşüktür. Öğrencilerin öykü tamamlarken çözüm bölümü yazma aşamasında sorun yaşadıkları tespit edilmiştir.

Örnek Metin 3

“Önümden bir küpek geçti kopeğin ya onun sesi değişik sesi var arkadaşım beni takip ediyor. Hep Hişt Hişt diyor kim arkama baktım kimseler yok, yürümeye devam ettim. bu kimse dim eve gidim biraz oturdum. sonra giri dışarı çıktım. gine hişt hişt dedi gine arkama batım kimseler yoktu. ya birisi evden hişt hişt diyebilir ondan eve gitim.”(14. öğrenci)

Bu metinde, öğrenci “hişt hişt” sesinin geldiği yeri bulmaya çalışır. Metnin kahramanı sesin evden geldiğini düşünür, eve gider ve metin burada biter. Sesin nereden geldiği, metnin kahramanının bunu bulup bulmadığı belli değildir. Konuyla ilgili çözüm bölümü yazılmadan öykü sonlandırılmıştır.

3. Ortaokul Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Öykülerinde “Konunun Bir Ana Fikir Etrafında Toplanma” Oranlarına Ait Bulgular

Öyküde Konuyu Bir Ana Fikir Etrafında Toplama	\bar{X}	f
	0,48	29

6.sınıf öğrencilerinin büyük bir kısmının öykülerinde konuyu bir ana fikir etrafında topladıkları tespit edilmiştir. Fakat bazı öğrencilerin öykülerinde ana fikir ögesine rastlanmamıştır.

Örnek Metin 4

“Bu sefer korktum sesin geldiği yere gittim. Çalılıkların arkasına. Baktım bir şey yok. Gene aynı ses bu sefer bakmadım. Ama ses durmuyordu. Eve koşarak giderken biri kafama kozalak attı. Yere için canım acıdı. Meyerse arkadaşımış. Tıraş bıçağı yüzümü kesmişti. Meyerse yüzüm kanıyormuş arkadaşım bana bunu söyleyecekti.” (57. öğrenci)

Metinde yere alan olaylar şunlardır:

Ana kahraman sesin geldiği yeri bulmaya çalışmaktadır. Metnin ana kahramanın yüzünün kanadığını gören arkadaşı ona hişt hişt diye seslenmiş ve arkadaşına bu durumu iletmek istemiştir. Metnin ana kahramanı sesin nerden geldiğini bulamayınca koşarak eve gitmeye karar verir. Arkadaşı bu defa kafasına kozalak atarak onun dikkatini çekmeye çalışır. Bu metinde konunun bir ana fikir etrafında toplanmadığı görülmektedir.

4. Ortaokul Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Öykülerinde “Öyküde Ana Fikri Destekleyen Yardımcı Düşüncelerin Yer Alma” Oranlarına Ait Bulgular

Öyküde Ana Fikri Destekleyen Yardımcı Düşüncelerin Yer Alması	\bar{X}	f
	0,28	17

İncelenen metinlerde ana fikri destekleyen yardımcı düşüncelerin yer alma oranı ($x=0,28$) olup öyküdeki konunun bir ana fikir etrafında toplanma oranına ($x=0,48$) göre düşüktür. Öğrencilerin ana fikri destekleyen yardımcı düşünceleri oluşturma sürecinde problem yaşadığı tespit edilmiştir.

Örnek Metin 5

“Sonra eşeğin yanına gitti ve eşekle konuşmaya başladım. Eşek konuşmamış da olabilir, diyip gittim. Belki o kadar eşeğin konuşmasını istedim diye gitmiş de olabilir ya eşek konuşmadıysa ya başka bir hayvan konuştuysa diye gitti. Sonra tekrar giderken yolda tavşan gördü ve tekrar ses duydu. Bu sefer tavşanı öldürdü. Sonra pişman oldu korktuğu için kaçtı. Yolda tekrar bir ses gelince anladı ki hayvanlardan ses gelmiyo sonra evden oğlu onu takip etmiş ve babasına yetişmemiş. Adam arkasına, önüne, yanlarına bakmış bir yok sonra uzaktan birini görmüş babası

görmüş saklamış eline bir ağaç dalı almış çocuk yaklaşınca babası bağırmuş hain senin burada ne işin var diye çocuk baba seni çok merak ettim dedi:

-Sonra babası çok üzülmüş ve tavşanın yanına gidip ona mezar açmış ve bir daha karıncaı bile incitmemiş.” (50. öğrenci)

Bu metnin kahramanı “hişt hişt” sesinin nereden geldiğini bulmaya çalışırken yolda gördüğü tavşanı öldürür. Daha sonra pişman olup oradan uzaklaşır, yolda bu sesin hayvanlardan gelmediğini, oğlundan geldiğini anlar. Tavşanı öldürdüğüne üzülen baba tavşanın yanına gidip ona mezar açmıştır ve bundan sonra hiçbir hayvanı incitmemiştir. Bu metnin ana fikri olan “hayvanlara zarar vermemeliyiz” düşüncesini destekleyen yardımcı fikirlere metinde yer verilmemiştir.

5. Ortaokul Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Öykülerinde “Öyküde Düşüncüyü Geliştirme Yollarından Faydalanma” Oranlarına Ait Bulgular

Öyküde Düşüncüyü Geliştirme Yollarından Faydalanma	\bar{X}	f
		0,11

Öğrencilerin, öykü tamamlarken düşüncüyü geliştirme yollarından yeterince faydalanmadan yazdıkları metni tamamladıkları tespit edilmiştir.

Örnek Metin 6

“Bence bir köpektir yok yok ayı yooo iyice saçmalamaya başladım gittikçe hava kararıyordu. keşke eve gitsem mi gitmesem mi bu hişt hişt sesi beni daha sinir etmeye başladı bence yoluma devam edeyim bi de şimdi evde azar işitmek var yürüyorum ağacın üstünde yine hişt hişt sesi artık emin gibiyim Kuş olduğuna ama başka bir hayvan da olabilir neyse boş ver.

Yürüyorum çok yoruldu şurada bir banka oturayım artık ses gelmiyo gibi oh burda biraz sinirimi yatıştırırım ne o yine aynı ses hişt hişt arkama baktım sanki bir insana benziyordu neyse eve dönmem gerek gidiyorum eve.

Evet bu maks olmasın saten dün onu sokakta korkuttum oda olabilir yoksa konuşan bir sincapta olabilir gerçi sincap hişt hişt demez ki ya derse saçmalama James neyse boşver aaa yine o ağaç bence ses çıkmaz hişt hişt üf neyse eve az kaldı gidiyorum ahan ev gözükmeye başladı evin önünde yine o ses hişt hişt biraz yo yo çok korkmaya başladım eve girdiğim herkezin yüzü gülüyü hayret ama biraz sonra foyaları ortaya çıkar neyse odama girdim yine aynı ses hişt hişt bu sesin ne olacağını bulmaya karar verdim.” (45. öğrenci)

Yukarıdaki metinde düşüncüyü geliştirme yollarını kullanılmamıştır. Sesi bulmaya çalışan öykü kahramanının, kendi kendine konuştuğu görülmektedir.

6. Ortaokul Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Öykülerinde “Öyküde Serim Kısımında Verilen Anlatıcı Tarzını Değiştirmeden Kullanma” Oranlarına Ait Bulgular

Öyküde Serim Kısımında Verilen Anlatıcı Tarzını Değiştirmeden Kullanma	\bar{X}	f
	0,7	42

Giriş kısmı verilen öyküde anlatıcı 1. tekil şahıstır. Öğrencilerin yazdıkları öyküde çoğunlukla bu anlatıcı tarzını değiştirmeden kullandıkları tespit edilmiştir.

Örnek Metin 7

“Galiba Hişt hişt diyen eşekti. Eşek bana doğru geliyordu. eşeğin arkasından, bir adam bana neden hişt demiş olabilir ki adamın yanına gittim ve şöyle dedim: Hişt demenin sebebi nedir? diye sorar hiç, ben bir dedektifim ben buraları incelemek için geldim. Sende benimle gelir misin

-Evet gelebilirim diyerek yola çıkarlar. dedektif olmak çok güzel bir şey diyerek çok garip şeyler bularak yoluna devam eder ama çocuk evine geç kalır. Dedektifinde bulduklarını alarak o da olduğu yere giderler. Çocuk eşeğini sırtına atlayarak o da eve gider. Çocuk eve mutlu şekilde gider.” (15. öğrenci)

Yukarıdaki metinde öğrenci serim kısmında verilen anlatıcıyı değiştirerek kullanmıştır. Öykü, 1. şahıs ağzından anlatımla başlayıp, 3. şahıs ağzından anlatımla devam etmiştir.

7. Ortaokul Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Öykülerinde “Öyküdeki Paragrafların Birbiriyle Uyumlu Olma Durumu” Oranlarına Ait Bulgular

Öyküdeki Paragrafların Birbiriyle Uyumlu Olma Durumu	\bar{X}	f
	0,5	30

Öğrencilerin yazdıkları öykülerde düğüm ve çözüm bölümlerini içine alan paragrafların birbiriyle ($x=0,5$) oranında uyumlu oldukları belirlenmiştir. İncelenen metinlerde paragraflar arasındaki bağlantıların zayıf olduğu ve paragraflar arasında konu geçişlerinin çok sık yapıldığı görülmüştür.

Örnek Metin 8

“Gittikçe her her yere sinirleniyordu. Oda ne? bulutlar yeşil çimenler ise mavi olmuştu. Kendi kendine aman sanki yağmur yağduğunda temizlenirdi zaten dedi. Ama ya yağmur yeşil yağarsa her yer gene kirlenirdi of ya hayat ne kadar da iğrençti. Zaten evden öfkeyle çıkmıştı. Hiçbir şey istediği gibi gitmiyordu. Ama ya her şey kendi sorunuysa ya kendisi beceremiyorsa ya tıraş bıçağını kendisi kullanamıyorsa dedi. Bu gerçek olmasın! Bu gerçek olmasın! dedi sonradan geri hişt hişt diye bir ses duydu. Bu bir rüyaydı ve o hişt hişt diye gelen ses annesinin sesiydi”. (43. öğrenci)

Yukarıdaki metinde sıralanan olayların bir odak noktası bulunmamaktadır. Öğrencinin aklına gelen her ifadeyi cümle haline getirerek bir metin oluşturduğu görülmektedir. Öykünün tamamına bakıldığında ise anlamsal bir bütünlük yoktur. İkinci paragrafın son cümlesinde tıraş bıçağından bahsetmiş, üçüncü paragrafın ilk cümlesinde ise hişt hişt sesini tekrar duymuş ve annesi onu rüyadan uyandırmıştır. Dolayısıyla paragraflar arası geçişte bir uyum görülmemektedir.

8. Ortaokul Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Öykülerinde “Öyküde Bir Odak Noktası Bulunma” Oranlarına Ait Bulgular

Öyküde Bir Odak Noktanın Bulunması	\bar{X}	f
	0,55	33

Öğrencilerin yazdıkları öykülerde, ($x= 0,55$) oranında bir odak noktası bulunduğu tespit edilmiştir. İncelenen metinlerde, geliştirilmeyen yarım bırakılan düşüncelerin yer aldığı, gereksiz tekrarlar ve konu dışı bilgilerin olduğu belirlenmiştir. Bu durumun öğrencilerin öykülerinde bir odak noktası oluşturmayı engelleyen unsurlar olduğu düşünülmüştür.

Örnek Metin 9

“Sonra dönüp baktığımda oda ne korku içinde kalmıştı. Beni korkumdan öldüreceksin dedim eve döndüğümde anne dedim yolda gezerken biri bana hişt hişt dedi ben de aldırış edip baktım. Beni kaçırdılar dediler ben senin babanın arkadaşıyız dediler. Bende gittim tam o sırada beni eski bir eski inşaatın altına götürdüler elimde olan her şeyi aldılar.

Bende bundan sonra tanımadığım kişilerin yanına gitmemeye gayret edip her şeye bakmamaya karar verdim. Bende bundan sonra daha dikkat ediyorum.”(36. öğrenci)

Yukarıdaki metinde, cümleler düzgün ve anlaşılır bir şekilde kurulmamıştır.

Öykünün başlangıcında metnin kahramanı kendini korkutan adamdan bahsetmiş, cümlelerin diğer yarısında olayın akışı değişmiş ve metnin kahramanı eve dönerek başından geçen olayı annesine anlatmıştır. Metnin bütününde bir odak noktası olmadığı görülmektedir.

9. Ortaokul Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Öykülerinde “Öyküde Paragraflar Arası Geçiş Uyum Göstermektedir” Oranlarına Ait Bulgular

Öyküde Paragraflar Arası Geçiş Uyum Göstermektedir.	\bar{X}	f
	0,48	29

Paragraflar arası geçişlerde uyumluluk oranı, ($x=0,48$) olarak tespit edilmiştir. Öğrencilerin paragraflar arası geçişlerde çok sık konu değişikliğine gitmeleri paragraflar arasındaki ilişkilere kopukluklar olmasına neden olmuştur.

Örnek Metin 10

"Ben de "hişt hişt diyen eşeğin yanına gittim. Eşek ot koparıyordu. Eşşegin ipi yoktu. O yüzden her an bana saldırabilirdi. Eşşekin arkasına gittim. Onu sevmek için dokundum. Ama o bana arka akyalarıyla tekme attı. Eşşegin tekme atmasıyla beraber kendimi ağaçta buldum. Ağaçta nerdeyse izim çıkacaktı. Sonra birkaç adam bana yaklaştı. Ve beni hastaneye götürdüler. Hastanede kolumu alçığa aldılar. Demek ki kolum kırılmış. Birkaç gün hastanede kaldım ve sonra taburcu oldum, yine eşşegin yanına gittim. Eşek be sefer " hişt hişt " demeyi bırakmış. Ama yine de "hişt hişt" diyor. Bu sefer önünde durdum. Hiçbir şey yapamadı. Sonra ordan ayırdım eve gittim. traş bıçağını elime aldım."(18. öğrenci)

10. Ortaokul Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Öykülerinde "Kahramanları Öykü Türünün Özelliklerine Uygun Olarak Seçme" Oranlarına Ait Bulgular

Kahramanların Öykü Türünün Özelliklerine Uygun Olarak Seçilmesi	\bar{X}	f
	0,66	40

İncelenen metinlerde, öykü kahramanlarının ($x=0,66$) oranında öykü türünün özelliklerine uygun olarak seçildiği tespit edilmiştir. Diğer öğrencilerinse, metinlerinde cansız nesnelere ve hayvanları konuşturdukları belirlenmiştir.

Örnek Metin 11

"Bana seslendiklerini duyunca yanlarına gittim ve eşek bana bizleri arkadaş olur musunuz dediler.

-Eşek evet olurum dedi.

Eşşege sordular evin var mı

-Eşek yoktur. böyle geçinip gidiyorum demiş.

-Eşek tamam sizden arkadaş olacam.

Tamam o zaman hep birlikte evler yapıp bahçeler yapıp bir hayat kurup mutlu yaşayalım der ve öykü burda biter." (27. öğrenci)

Bu metinde eşek konuşturulmuştur. Öykünün kahramanı, eşekle arkadaş olur ve öykü "evler yapıp bahçeler yapıp bir hayat kurup mutlu şekilde yaşarlar." şeklinde sonuçlandırılmıştır. Dolayısıyla, kahramanların öykü türünün özelliklerine uygun olarak seçilmediği görülmektedir.

11.Ortaokul Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Öykülerinde "Öyküde Konu Anlatılırken Ani Geçişler Yapılmama" Oranlarına Ait Bulgular

Öyküde Konu Anlatılırken Ani Geçişler Yapılmaması	\bar{X}	f
	0,38	23

Öğrencilerin, öykülerinde konuyu anlatırken ($x=0,38$) oranında ani geçişler yapmadıkları tespit edilmiştir. Diğer metinlerde ise düşüncelerin yarım bırakılarak bir başka konuya geçildiği, konu dışı bilgilere yer verildiği görülmüştür.

Örnek Metin 12

“Artık hayal mi görüyodum bilmiyorum. Herkes sanki bir yerlerden çıkıp bişeyler söyledikten sonra “hişt hişt” diyip geri kayboluyordu. Sokaklar, ev daracık geliyordu gözüme. Her yer bulanık için için ağıyorlardı her şey. Sümeyye hala değil mi o? Arzu nene, ne kadar da değişmiş? Dönüp baktım. Yanlarına gidecem ama gidemiyorum. Onlarda aynı şeyi yaptı. “Hişt hişt “ diyip gittiler.

Ağaclar ağıyor, yağmur yerine her yer kan ağıyordu.

Bu günden sonra anladım ki anne her şeyden önemliymiş. Bundan sonra annemden başka kimseyi ama kimseyi düşünmiyicem. Anemin kalbini kırdım ya daha ben ne yapayım?” (34. öğrenci)

Bu öyküde “hişt hişt” sesinin nereden geldiğini bulmaya çalışan ana karakter çevreyi gözlemlerken olaya birden “Sümeyye hala ve Arzu nene” katılmıştır. Metinde olayların akışı aniden değişmiştir. “Sümeyye hala ve Arzu nene” nin kim olduğu ise yeterince anlaşılmamaktadır.

Metnin son bölümünde konu tamamen değişerek “anne sevgisi” ne dönüşmüştür. Metindeki paragraflar arası geçiş uyum göstermemektedir ve paragraflar birbiriyle uyumlu değildir.

Metinde merkeze alınan bir konu yoktur. Öyküde sıralanan olaylar bir noktaya odaklanmamıştır. Bu durum metnin anlaşılmasını güçleştirmektedir.

12. Ortaokul Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Öykülerinde “Öykünün Giriş Kısmında Yer Alan Kavramsal Çağrışım Alanına Uygun Olarak Öyküyü Tamamlanma” Oranlarına Ait Bulgular

Öykünün Giriş Kısmında Yer Alan Kavramsal Çağrışım Alanına Uygun Olarak Öykünün Tamamlanması	\bar{X}	f
	0,28	17

Öğrencilerin, ($x= 0,28$) oranında öykünün giriş kısmında yer alan kavramsal çağrışım alanına uygun olarak öyküyü tamamladıkları tespit edilmiştir. Diğer öğrencilerin ise bu kavramsal çağrışım alanını dikkate almadan metinlerini oluşturup, sonlandırdıkları belirlenmiştir.

Örnek Metin 13

“Az ötedeki eşeğe baktım ve ot koparışından geliyordu o ses. Belki dedim çok sinirlenmişim ama eşeğin ne kadar aç olduğunu görünce bütün sinirim gitmişti. Eşek beni görünce kaçacaktı belki de karnını doyurmadan kaçacaktı. O yüzden ben hiç bozuntuya vermedim ve hiç hareket etmemiştim.

Havadan güvercinler geçirmişti ve eşek korkusundan gitmişti. Onlar da sesden rahatsız olmuştu belli ki. Çok üzülmiştim. Böyle ben ve güvercinler gibi her hişt hişt ! diyene bakmamalıyız.

Gördüğünüz üzere bazıları yemeğinde olabiliyor. Ve çok düşündüm benim suçum değildi. fakatFakat çok üzülmüştüm. İnşallah o eşşek şu anda karnı tokdur ve mutludur.” (44. öğrenci)

Bu metinde öykünün 2. ve 3. paragrafında metin türü ile ilgisiz açıklamalar yer almaktadır. İkinci paragrafın son cümlesinde “Böyle ben ve güvercinler gibi her hişt hişt! diyene bakmamalıyız” ifadesiyle okuyucuya öğüt vermektedir. Bu metin öykünün giriş kısmında yer alan kavramsal çağrışım alanına uygun olarak tamamlanmamıştır.

13.Ortaokul Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Öykülerinde “Öykünün Tamamında Anlamsal Bütünlük Olma ” Oranlarına Ait Bulgular

Öykünün Tamamında Anlamsal Bütünlük Olması	\bar{X}	f
	0,43	26

İncelenen metinlerde, (x=0,43) oranında anlamsal bütünlük olduğu saptanmıştır. Gereksiz tekrarların yapılması ve konu dışı bilgilere yer verilmesi, metinlerdeki anlamsal bütünlüğün oluşmasını engelleyen unsurlardır.

Örnek Metin 14

“-Hoşt hoş! dedim
Yürüdüm, yürüdüm evden baya bi uzaklaşmıştım farkında bile değildim. Yavaş yavaş ilerlerken Akşam oldu. Sinirle çıktığımı bile unutmuştum nerde olduğumu bilmiyordum.
Bir korku bana:
-Hişt hişt dedi.
Korktum koşarak ordan uzaklaştım. Kaybolduğumu sandım. Bir de baktım evin önündeyim eve girdim ve neye sinirli olduğumu unutmuştum. Bu günde böyle geçti.”
(40. öğrenci)

Bu metinde düşüncelerin bir ana fikri etrafında toplanmadığı görülmektedir.

14. Ortaokul Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Öykülerinde “Olay Tekrarına Yer Verilmemesi” Oranlarına Ait Bulgular

Öyküde Olay Tekrarına Yer Verilmemesi	\bar{X}	f
	0,86	52

Öğrencilerin metinlerinde, olay tekrarına yer vermeme oranı (x= 0, 86)'dır. Öykülerinin merkezinde yer alan olay, diğer bölümlerde detaylandırılarak anlatılmıştır

Örnek Metin 15

“Evime doğru yol aldım. Kendi kendime! Acaba ben niye bu sesi duyuyorum acaba diye kendime? Sonra evime geldim içeri girip yemek yiyip yattım hemen uyku tutmadı sabaha kadar yatakta durdum durdum. Yataktan kalkıp üstümü giyip dışarı çıktım. Herşey eski haline dönmüştü. çok sevinmişim. Sonra bir restoranta gidip yemek yedim. ve iş aramaya

çıktım. Kendime bir şirkette iş buldum direk eve gidip yattım. Sabah kalkıp işe gidim ve işime başladım ve mutlu mesut hayatıma Geri döndüm.” (42. öğrenci)

Yukarıdaki metinde öğrenci olay tekrarına gitmiştir. Metinde sürekli “yemek yemek ve yatmak” ifadelerinin kullanıldığı, metindeki düşüncelerin bir ana fikir etrafında toplanmadığı görülmektedir.

15. Ortaokul Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Öykülerinde “Serim Bölümünde Verilen Zamanın Dışına Çıkılmaması” Oranlarına Ait Bulgular

Serim Bölümünde Verilen Zamanın Dışına Çıkılmaması	\bar{X}	f
	0,76	46

Öğrencilerin ($x= 0, 76$) oranıyla serim bölümünde verilen zaman kavramının dışına çıkmadıkları tespit edilmiştir.

Örnek Metin 16

“Arkama bakmak istememiştim. Arkadaşlarımla bahçede oyun oynarken çalılardan arasında bir hışırtı geldi ve ardından yine bir ses:

-Hişt hişt hişt dedi.

Korkmaya başlamıştım. Eşekten gözümü alamıyordum. Ayağa kalkıp yoluma devam ettim. Bu sefer karşıma 2 keçi çıktı. Tahminlerime göre Bunlar evden kaçmışlardı.

Aynı ses Bir kere daha geldi:

-Hişt hişt hişt dedi. Bu sefer hızlıca uzaklaştım yine o ses:

-Hişt Bana Baksana.

Bu sefer bir cümle kurmuştu. Hayret ettim. Arkama baktım. Bu bir adamdı şapkalı uzun, gözlüklü ve korkunç bir adamdı. Ben kendi Başımın çaresine bakardım nasıl olsa büyümüşüm 19 yaşındaydım. Hem istesem silahım da vardı. Üstelik kullanmayı da biliyordum

-Sen kimsin diye sordum cevap vermedi. Seni kim gönderdi dedim yine ses çıkmadı.

Seni kim gönderdi dedim Bu sefer konuştu senin amcan dedi hayret etmiştim. Ama tahmin etmeliydim. Beni çok seviyordu. ve başıma bir şey gelmesinden korkuyordu.

Ama buna gerek yoktu.” (46. öğrenci)

Metnin düğüm bölümünde, arkadaşlarıyla bahçede oyun oynayan ve çocuk olduğu sezilen ana kahramanın, metnin devamında, büyüdüğü ve 19 yaşında olduğunu ifade edilmiştir Bu metinde, öykünün serim bölümünde verilen zaman kavramının dışına çıkmıştır.

Sonuç ve Öneriler

Yazma temel dil becerilerinden biridir. Duygu ve düşünceleri, sistematik bir şekilde, yazı aracılığıyla ifade etme becerisi, yazma öğretiminin ana eksenini oluşturur. Yazma öğretiminde en sık karşılaşılan problemlerden biri de öğrencilerin yazdıkları metinlerin ne şekilde ve hangi ölçütlerle değerlendirilmesi gerektiğidir. Bu çalışmada, ortaokul altıncı sınıf öğrencilerine, Sait Faik Abasıyanık'ın “Hişt Hişt” adlı öyküsünün giriş kısmı verilerek öğrencilerin bu hikâyeyi tamamlamaları istenmiştir. Öykü tamamlama yazılarından hareketle, öğrencilerin yazılı anlatım seviyelerinin ne durumda olduğunu tespit etmek amaçlanmıştır. Bu amaçla, öykü tamamlama yazılarının değerlendirilmesinde kullanılacak bir ölçme aracı geliştirilmiş ve mevcut sorunların tespit edilmesi yoluna gidilmiştir.

Öğrencilerin yazıları “Öykü Tamamlama Değerlendirme Kontrol Listesi” ile değerlendirilmiş ve birtakım bulgular elde edilmiştir. Bu bulgulardan hareketle ulaşılan sonuçlar aşağıdadır:

Ortaokul altıncı sınıf öğrencileri, en çok öyküde olay tekrarına yer vermeme ($x=0,86$) ve öykünün giriş kısmına uygun düğüm bölüm yazma ($x=0,78$) birimlerinde başarılı olmuşlardır. Diğer birimlerdeki başarı durumları ise sırasıyla şu şekildedir: Öykünün serim bölümünde verilen zaman kavramının dışına çıkmama ($x= 0,76$). Öykünün serim kısmında verilen anlatıcı tarzını değiştirmeden kullanma ($x=0,70$). Kahramanları öykü türünün özelliklerine uygun olarak seçme ($x=0,66$). Öyküde bir odak noktasının bulunması ($x= 0,55$). Öyküdeki paragrafların birbiriyle uyumlu olması ($x= 0,50$). Öyküde konunun bir ana fikir etrafında toplanması ($x= 0,48$). Öyküde paragraflar arası geçişin uyum göstermesi ($x= 0,48$). Öykünün tamamında anlamsal bir bütünlük olması ($x= 0,43$). Öyküde konu anlatılırken ani geçişlerin yapılmaması ($x=0,38$). Konuyla ilgili ve etkileyici çözüm bölümü yazma ($x= 0,31$). Öyküde ana fikri destekleyen yardımcı düşüncelerin olması ($x= 0,28$). Öykünün giriş kısmında yer alan kavramsal çağrışım alanına uygun olarak öykünün tamamlanması ($x= 0,28$). Öyküde düşünceyi geliştirme yollarından faydalanma ($x= 0,11$).

Öykü tamamlama yazıları genel olarak değerlendirildiğinde, öğrencilerin yaşadıkları sorunlar şöylece sıralanabilir:

Öğrenciler, öykü tamamlama yazıları yazmaya alışkın değillerdir.

Metnin verilen parçasına ait bütünü oluşturulmasında ve metin birimleri arasındaki ilişkileri kurmakta zorlanmaktadırlar.

Öykünün giriş kısmında verilen kavramsal çağrışım alanları dikkate alınmamakta ve diğer birimler bundan bağımsız yazılmaktadır.

Yazmaya plan yapmadan başlanmakta ve öyküden ayrı açıklamalara, öğütlere yer verilmektedir.

Giriş kısmında verilen başlatıcı olay, mekân, zaman ve ana kahramanlar dikkate alınmadan öykü tamamlanmaktadır.

Metinlerin odak noktasında yer alacak olan olay tam olarak belirlenmemektedir. Konu anlatılırken ani geçişler yapılmakta ve paragraflar arası geçiş uyum göstermemektedir.

Öyküde anlatılmaya başlanan fakat ilerlemeyen, yarım bırakılan olaylar ve durumlar bulunmaktadır.

Metnin farklı bölümleri tek paragraf halinde verilmektedir.

Öğrenciler, öyküde düşünceyi geliştirme yollarından faydalanma, ana fikri destekleyen yardımcı düşüncelere yer verme ve öykünün giriş kısmında yer alan kavramsal çağrışım alanına uygun olarak öyküyü tamamlanmada zorlanmaktadır. Öğrencilerin, düşünceyi geliştirme yollarından faydalanma konusunda da ciddi problemleri vardır. Bu durumun, konuyu kavramak için yapılması gereken uygulamalara sınıf içinde gerektiği kadar yer verilmemesinden ve öğrencilerin bu konuda yeteri kadar bilgi sahibi olmamalarından kaynaklandığı düşünülebilir.

Yazılan öykülerde ana fikri destekleyen yardımcı düşüncelere yer verilme oranının düşük olduğu, araştırma sonucunda görülmüştür. Öğrencilerin yardımcı fikir hakkında gerekli bilgiye sahip olmaması, yazılarını bir ana fikir etrafında toplamayı yeterli görmeleri, bu sorunun muhtemel sebepleri arasında sayılabilir.

Öykü tamamlama yazılarında, konuyla ilgili ve etkileyici çözüm bölümü yazma konusunda da sorunlar bulunmaktadır. Olayların tam olarak bitirilmemesi ve öykünün bütünü kapsayan bir sonuç bölümünün olmaması sebebiyle, bu bölümdeki başarı düzeyi düşüktür. Çalışmada, öğrencilerin küçük yaşlardan beri tanıdıkları bir metin türü olan öykü türüne yer verilmiştir. Buna rağmen öğrencilerin, metni tamamlarken sorun yaşamaları bu konuda eğitime ihtiyaçları olduğunu göstermektedir. Öğrencilere, öykü türünün özellikleri anlatılmalı ve bir öyküde okuyucuya verilmek istenen mesajın nasıl aktarılacağı, öykünün giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinin nasıl yazılması gerektiği, öyküyü oluşturan bu bölümlerin birbiriyle uyumlu olma durumları örnek metinlerden hareketle anlatılmalıdır.

Çalışma grubunda bulunan öğrencilerin birçoğunun paragraf ve yazım bilgisi seviyelerinin de oldukça düşük olduğu görülmüştür. Öğretmenler, öğrencilere doğru bir imla ile paragraf yazma becerisi kazandırmayı amaçlayan etkinlikler yaptırmalıdır. Özellikle, metin oluştururken paragraflar arasındaki uyuma dikkat edilmesi ve kelimelerin yazımında standart imlanın kullanılması gerektiği vurgulanmalıdır. Bununla ilgili olarak öğrencilere yapılacak olan geri bildirimlerin önemi dikkate alınmalıdır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin birçoğunun, öykülerini önceden yaptıkları bir plan doğrultusunda oluşturmadıkları ve yazılarında bir odak noktası bulunmadığı tespit edilmiştir. Bu sorunun çözümü için öğretmenlerin, yazma öncesi yapılacak olan çalışmalarını sınıf ortamında uygulaması ve öğrencilerin bu aşamaları kavraması sağlanmalıdır.

Kaynakça

- Abasıyanık, S. F. (2002). *Alemdağ'da var bir yılan*. Yapı Kredi Yayınları (1. Baskı), 65-68.
- Coşkun, E. (2005). *İlköğretim öğrencilerinin öyküleyici anlatımlarında bağdaşıklık, tutarlılık ve metin elementleri*. Yayınlanmamış doktora tezi, Ankara.
- Çeçen, M. A. (2011). Yazma eğitimi açısından metin bilgisi. Murat Özbay (Ed.), *Yazma eğitimi içinde* (127-146). Ankara: Pegem Yayınları.
- Çeçen, M. A. ve Çiftçi, Ö. (2007). İlköğretim 6. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan metinlerin tür ve tema açısından incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 173, 39-49.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Özbay, M. (2006). *Türkçe özel öğretim yöntemleri II*. Ankara: Öncü Kitap.
- TDK (2005). *Türkçe sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Ek 1. Öykü Tamamlama Değerlendirme Kontrol Listesi

		Evet	Hayır
1	Öykünün giriş kısmına uygun düğüm bölümü yazılmıştır.		
2	Konuyla ilgili ve etkileyici çözüm bölümü yazılmıştır.		
3	Öyküde konu bir ana fikir etrafında toplanmıştır.		
4	Öyküde ana fikri destekleyen yardımcı düşünceler vardır.		
5	Öyküde düşüncüyü geliştirme yollarından faydalanılmıştır.		
6	Öykünün serim kısmında verilen anlatıcı tarzını değiştirmeden kullanmıştır.		
7	Öyküdeki paragraflar birbiriyle uyumludur.		
8	Öyküde bir odak noktası bulunmaktadır.		
9	Öyküde paragraflar arası geçiş uyum göstermektedir.		
10	Kahramanlar öykü türünün özelliklerine uygun olarak seçilmiştir.		
11	Öyküde konu anlatılırken ani geçişler yapılmamıştır.		
12	Öykünün giriş kısmında yer alan kavramsal çağrışım alanına uygun olarak öykü tamamlanmıştır.		
13	Öykünün tamamında anlamsal bir bütünlük vardır.		
14	Öyküde olay tekrarına yer verilmemiştir.		
15	Öykünün serim bölümünde verilen zaman kavramının dışına çıkılmamıştır.		